

DŘEVO SĚ LISTEM ODIEVÁ

(Videň 4558, fol. 24b—25a)

Dřevo se listem odievá,
slavíček v keřku spievá.
Máji, žaluji tobě
a méče srdce ve mdlobě.
Zvolil sem sobě milú,
ta tře mé srdce pilú.
Pila hřeže, ach bolí,
a tvójť budu, kdeť sem koli.
Srdéčko, divím se tobě,
že nechceš dbáci o sobě.
Tvá radost, veselé hyne
pro tu beze jmene.

Ačť bych já ji zmenoval,
mnohýť by mě štrafoval
15 a řka: „Proč ty tak slúžiš?
Čemu se milostí chlubíš?“
Neustavičný milovník
jako u cesty hřešík:
k čemu se koli přičiní,
20 a tomu všemu uškodí.
Ktoť sem, tenž nosímť pilu:
játť mám najkrašší milú,
tétť nikomu nepoviem,
sámť ji s mým srdéčcem viem.

25 Viera vieře pomáhá:
kdeť sú dva sobě věrna —
on jí a ona jemu —,
nepoviedaj třeciemu.
Mnohýť se rád honosí,
30 ten tajemství pronosí.
Ach naň, zlýť obyčejť jmá!,
nepřejtež mu, ktoť jeho zná.
Poniž on vás tak hanie,
prosímť vás, panny i panie,
35 přezdiec jemu: „Ruší nás,“
vyščěrčmež jeho pryč od nás!

SLÓVCE M

Srdce, netuž, nelzeť zbyti,
pravím' cele,
aniť se jest lze ukryti
již veselé.

5 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
10 jenž panuje v srdéčku mém,
a v tomť se znám.

Ač pod nebem jest stvořenie,
nerozomiem,
róžě, jiný květ nic nenie,
toť směle diem.

15 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
20 jenž panuje v srdéčku mém
a v tomť se znám.

Jestiť jí milo slůžiti,
ač z milosti,
anať dá dobrým požití
vždy v radosti.

25 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
30 jenž panuje v srdéčku mém,
a v tomť se znám.

Rač to v svém srdci zavřěti,
než bez smiechu,
ež mně jiné nelze mieti
za útěchu.

35 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
40 jenž panuje v srdéčku
mém, a v tomť se znám.

Tedyť poviem otevřeně:
V tvět' službě sem!
Aniť změním do skončeme
mé milé M.

45 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
50 jenž panuje v srdéčku mém,
a v tomť se znám.

ZÁVIŠOVA PÍSEŇ

(Třeboň A 4, fol. 396b—397a)

- Jižť mne vše radost ostává,
jižť mě vše útěchy stanú,
srdce v túžebné krvi plavá,
to vše pro mú milú žádnú. 5
Svýma zraky skrzě očko
silněť stříelé v mé srdéčko,
bydlímť u plamenné túze.
Muoj život v túhách nemáhá,
to vše jejie krása drahá
10 silněť mé k tomu připúzie.
Srdce bolí,
silně ve krvi plavaje,
žádaje,
žádná, tvé milosti, ač sě móže státi.
15 Jáť nikoli
živ nebudu na dlúzě
v té túžě,
kdyžť sě zmilitká neráci smilovati.
Túhatť mě po nie, kdyžť na ni zpomanu, 20
div, žeť kdy nesplanu,
omdleje v túhách stanu,
já pro ni u mé mladosti žalostivě zahynu.
Toť mé nešťestie, že byvše v radosti
i mám smutka dosti od nevěrné milosti.
25 Ach žalosti, chodím smutný, vzdychaje pro mú nevinu!
Jižť mé zpievanie
přestane nynie,
pyčtež mne, panny, i vy, šlechtné panie,
žeť mi jest zahynúti pro milování.
30 Slunéčko vzhodí,
zářě vychodí,
má zmilitká v mém srdéčku vévodí,
silněť mi na mé mysli uškodí,
ač sě, žádná, nesmiluje.
35 Bych měl na všem světě koho,
jenžť by mi pomohl tužiti,
měl bych utěšenie mnoho,
chtěť bych mu s věrú slúžiti.

Jakož fénix oheň nietí,
 40 tu kdež chce svú mladost vzieti,
 v ohniť vzhoří v silné moci,
 takéž muoj kvietek žádúcí
 túžebný plamen horúcí
 v srdci nietí ve dne v noci.
 45 Z mé mladosti
 jenž srdci túhy přeji,
 nesměji
 pro zlých lidí strach nikomému zjeviti.
 V téjt' žalosti,
 50 již nosím na útrobě,
 ve mdlobě,
 najkraššie žádná, pro tě mi zahynúti.
 Zbožnýť má radost, a já v tuhách vadnu,
 to vše pro mú žádnú,
 55 sám sebú nic nevládnú,
 pohřiechu nemámť nikdy nižádného utěšenie.
 Toť jest má núze, ach hrozný osude,
 ktož tebe nezbude, tent' žalosti nabude.
 V svém srdéčku, žádná, pro tě já mám tužebné myšlenie.
 60 Mého túženie
 nemám umenšenie,
 pyč mne pověťrie, pyč mne všecko stvořenie,
 karbunkul, zafier i vše drahé kamenie,
 slunečné kvietie
 65 i vše na světě,
 pyč mne lilium, pyč ruože přestkvúcie,
 chceť mi má zmlitká život odjieti,
 ač se neráčí smilovati.

 Orel divnú vášni mievá:
 70 své děti v slunce obrátí,
 tuť je v té horkosti zhřievá,
 davť jim v tu světlost hleděti.
 Kteréž jasně vzřieti nemuož
 v slunce, toť sobě nespomuož,
 75 ihned je z hniezda vyvrátí.
 Takým orlem nazývám ji,
 pro nižť srdcem v túhách lkaji,
 strach mne, žeť mi život ztratí.

Ach, mé očko,
80 má útěcho, má radost,
pro světlost,
již má najkraší svietí, musím túžiti!
Mé srdéčko
se leká bez přestánie
85 spadenie,
jakžto orel spadna, tu' mu jest strach mieti.
Jakžto lev, když koli svým hlasem zúpi,
své dietky vykúpi,
ihned' jich smrt odstúpi,
90 takéž já lekám se smrti žádaje promluvenie.
Labut, divný pták, zpievá umieraje,
také já, smutný žák, umruť v túhách zpievaje
pro mú milú žádnú, když neráčí přieti smilovánie.
Ach auvech, má milá,
95 již si mě umdlila!
Ještě by mě od smrti vykúpila,
by se mnú jedinké slóvce promluvila.
Slunéčko stkvúcie,
ruože světlúcie,
100 srdce i tělo dávaji v tvoje ruce,
duši mú Bohu milému poruče,
ač mne neráčíš živiti.